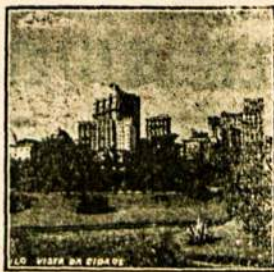

LIETUVIS

Redakcijos ir Administracijos
adresas:
„LIETUVIS“
Rua Bandeirantes, 92,
Caixa Postal, 1764,
São Paulo.

JORNAL LITHUANO

Lietuvių S-gos Brazilijoj Organas. Leidžia Spaudos D-ja „šviesa“

Prenumeratos kaina: Brazilijoj metams — 10\$000 pusei — 6\$000 atskiriems mėnesiams po 1\$000.
Užsienin: metams — 20\$000 pusei metu 10\$000. Atsk. numeris 300 reis.

Redaguoja
L. Gaigalas

7-ji METAL.

SÃO PAULO, 1935 m. Rugsėjo - Setembro mėn. 7 d.

252385

NR. 36 (348)

Kritika ne šmeižtas.

Visi mes esame iš prigimties klaidingi, kitaip sakant, nėra žmogaus apolitiškai tobulo. Beto patarlė sako „kas nedirba — neklysta“. Iš čia seka, kad gyvenime visur pasitaiko klaidų, kurios jei neišvengiamai iš blogo noro, blogos valios, bei kitų kokių priežasčių, tankiausiai gyvenime žmonėms yra atleidžiamos ir dovanojamos.

Mes žinome, jog atleidami į jį pasaulį jokių mokslingumų neatnešėm. Pradžioje mus mokino, vėliau stengėmės patys kai ko išmokyti, o daugiausia tai pats gyvenimas prievarta mus labai daug išmokė. Tačiau nežiūrinti į visa tai patarlė sako „Jei ir visą amžių gyvendamas mokinsies, vietiek nieko nežinančių mirsi“. Ši tiesa žinoma, lyginama su visais pasaulio mokslais. Tokiu mastu imant ir mokičiausias žmogus mažai ką težino. O ką kalbėti jau apie kiekvieną paprastą eilinį žmogelį!

Mes žinome, kad kiekvienas padarė išaukletas žmogus nekuomet netroškė garbės ir neturi puikybės. Nes tos dvi ypatybės yra geriausias atestacija spręsti apie lygį žmogaus išauklėjimo.

Kiekvienas žmogus savo gyvenime deda visas pastangas, kad tik daugiau pasiekti visokių mokslo žinių, pasiekti kiek galima aukštesnį mokslą, kad tuo patin padaryti save tobulesniu. Gerai išaukletas ir pralavintas žmogus ima domėn visa, kas tik gyvenime pataliko dorošnio ir tobulesnio, ar tai mokslo srity, auklėjimo, ar kit. Toks žmogus, jei kas jam padeda savo patarimais, ar pastabomis, visomet už tai lieka dėkingas, nes jam tuom padedama ateityj išvengti padarytų klaidų. O kuo mažiau klaidų daroma, tuo tobulėsi daromies.

Bet pabandyk tu pamokinti, ar nurodyti klaidas, kokiam „mokslineiui“, kartais per nesupratimą gyvenimo pirmyn išstumtam. Toks žmogus, kuris dažniausiai jokios knygos, nei visuo meninio, nei mokslinio pobūdžio, neskaito, nei jokių laikraščių į rankas nepaima, įsivaizduodamas savo padėtinį, tuojau paleidžia pirmyn savo ištikimiausius draugus puikybę, garbės troškimą ir t. p. Tai čia ir prasideda gyvenimo tragedija.

Faktinai toksai žmogus privalėtų mokyintis iš kitų daugiau patyrusių, ar šiap kokiais klausimais daugiau nusiimanančių, bet ne vaizduotis sau kons piracijos, nepasitikėjimus, nuopelių neįvertinimus ir t. p. Tokie žmonės mato, aplink save vien tik tendenciją, šmeižtas, šantažą, garbės plėšimą ir be gales kitų lementacijų. Ir visa tai trumpei paėmus yra ne kas kita, kaip halucinacija, lietuviškai tariant — vaidinimasis, bei simptoniškai žmogaus dvasios menkumo. Tokiais atvejais ir yra reikalinga žmogui gerų praktiškų patari-

mu, bei sveikos kritikos.

Bet kad tokie mokslinečiai, kurių jie padėję visuomenę neužimtų ar svietiška, ar dvasiška, neįstengia savo samprotavimu atskirti, kas yra kritika ir kas šmeižtas, tenka pasakyti, kad padorus žmogus už sveiką kritiką padėką reiškia, o jau tokie „mokslinečiai“ tą visą priimta už jų persekiojimą ir tuoj pradeda nepasitenkinimą reikšti: kam drįsima kritikuoti jų netaktiškai išsišokinimai, bei kartais ir labai nepadorūs darbai.

Labai turėtume džiaugtis, kad turime kolonijoj kiek padoresnį laikraštį kurio skiltyse randame kartais iškelta nepadorūs poelgiai net ir autoritetingosių mūsų kolonijos vadų. Vieno tik gaila, kad neviskas, kas yra kolonijoj nesveiko ir blogo, buvo iškelta. O tas labai būtų reikalinga, kad visuomenė galėtų geriau žinoti, ko kas yra vertas ir kiek kas nusipelnęs save į auktybes keldamas.

Bet reikia tikėtis, kad greit ateis tas laikas, kuris atskleis tikras mūsų kolonijos, šių laikų gyvenimo kortas o dabar mums ir reikalinga tik daugiau sveikos kritikos, juo labiau, kad kritika, tai nėra šmeižtas.

BAISI ITALIJOS ORLAIVIO KATASTROFA AFRIKOJ.

Roma. 4. Tarp Kairo ir Asmaros lekiančiam Italijos karo aviacijos orlaivijai įvyko avarija. Orlaivis iš gan didelės aukštumos krisdamas sudužo į šipulius. Žuvo penki žymus Italijos valdžios vyrai ir mokslinečiai Ministris Luiz Rezza, garsus tirinėtojas geriausias Abisinijos žinovas baronas Reimundo Franchetti, aviacijos radiotelegrafistas maršalas Viotti ir lakūnai — leitenantas Lušaggi ir majoras Boetani. Nukritus ir sudužus orlaiviu vi si užsimušė vietoje. Tai jau pirmosios didesnės aukos Italijos žygyj į Afriką.

ABISINIJA NEPRIIMA SVETIMŠALIŲ SAVANORIŲ.

Londonas. 3. Pranešama iš gana patikimų šaltinių, kad Abisinijos kornė vadovybė, norinti priimti į savo armiją svetimašalių savanorių, kurių kaip kareivių taip ir karininkų labai daug atvyksta iš Belgijos, Prancuzijos ir Anglijos. Matyti abisinali tvirtai pasitiki savo jėgomis, o gal bijo, kad svetimašaliai gali daugiau pasitarnauti italams, negu jiems.

Kas bus, kas nebus,
bet Lietuvis nepraxus!

Šis tas iš I Viso Pasaulio Lietuvių Kongreso nutarimu.

Rugpjūčio mėnesio 18 d. pasibaigė Pirmasis Pasaulinis Lietuvių Kongresas, kuriame dalyvavo atstovai iš 13 valstybių. Rimtai ir gana rūpestingai pasiruošusi delegacija buvo Šiaurinės Amerikos valstybių, kuri atstovavo apie 800.000 toje šalyje gyvenančių lietuvių Kongresą atidarė Prezidentas p. A. Smetona pasakydamas labai gražią kalbą, sporto olimpijada, ekskursijomis ir t. p. Laikė kongreso buvo skaityta keletas pasaulio lietuvių gyvenimą liečiančiais klausimais paskaitų ir referatų.

Kongrese aptarta labai daug rimtųjų išievių gyvenimą liečiančių klausimų. Jų svarbiausi: škurta pasaulio lietuvių susivienijimo draugija, kuri nelyginant kokia Ministerija rūpintis užsie-

ny gyvenančių lietuvių reikalais, stengsis burti juos į vieną tautinį vienetą ir rūpintis derinti jų santykius su savo Tėvyne ir visa lietuvių tauta. Taip pat labai daug kalbėta lietuvių kolonijų steigimo reikalu, kolonizuoti lietuvių pirmoj eilėj numatyta Pietų Amerikos valstybėse ir Afrikos Tanganai koje.

Paskutinėje kongreso dienoje priimta rezolucija, kurioje pasižadama remti Lietuvos politiką Klaipėdos atilautinimo klausimu ir raginti viso pasaulio lietuvius stiprinti Vilniaus vadavimą iš Lenkijos baltojo aro nagų. Kongresui pasibaigus, įvyko užsienio lietuvių spaudos atstovų konferencija, kurioje dalyvavo ir šio laikraščio redaktorius p. S. Vancevičius. Toje konferencijoje taip pat aptarta labai daug, kaip užsienio lietuviams, taip ir visai lietuvių tautai svarbių klausimų.

Mūsų kolonijos atstovai iš kongreso žada parvažiuoti apie pradžią spalio mėnesio.

Dujomis ir bombomis.

Anglų telegrafų agentūra Reuter praneša iš Rymo šitokią žinią:

„Musolini nori pradėti karą su Abisinija lėktuvų puolimu. Afrikos rytinėse italų kolonijose, prasidedant karui, bus apie 400 karo lėktuvų. Mano ma, kad karą pradėdant pirmiausiai bus paleistos ašarinės dujos, o paskui,

jei bus reikalinga — ir nuodingos dujos.

Dabar pradėta statyti karo lėktuvai, kurie galėtų per valandą lėkti kelis šimtus kilometrų ir galėtų palikti 500 bombų. 50 tokių karo lėktuvų jau užbaigta statyti iš Sicilijos salos daroma su jais pristimai.

Ekstremistu veikimas Ispanijoj.

Madridas. Paskutiniu laiku Ispanijoj dar pasireiškia ekstremistinis judėjimas, kuris ne tik policijai duoda daug darbo, bet ir gyventojams kelia didelį nerimą.

Savo veikimui Ispanijos ekstremistai panaudoja pačias brutaliausias priemones.

Vigo mieste jie išsprogdino einant

traukiniui gelžkelj, pasikesindami prieš valdžios atstovus. Katastrofoje žuvo keletas nekaltų žmonių. Pravedimo tardimą keletas desėtkų jų areštota ir patupdyta į kalėjimą.

Barcelonoj policija susekė jų ginklų sandelį, kur rastą labai daug ginklų, granatų, dinamito ir kitokios sprogstamos medžiagos.

Šaudo baltagvardiečius.

Maskva. Agencija „Tass“ praneša, kad Irkutske Sovietų valdžia areštavo tris baltagvardiečius, kaltinamus turėjusius susinešimų su užsienij kari-

nėmis pajėgomis ir tuomi veikusiu prieš komunistinę santvarką. Suimtieji nuteisti mirti ir teismo sprendimas įvykdytas.

Atrado nežinomą žemės plotą.

Maskva. Šiaurės ledyno tirinėtojų sovietų ekspedicija plaukydama ledlaužiu „Sadko“ ties Šiaurės ašigaliu užtiko nežinomos žemės plotą, kurią pava-

dino ekspedicijos vadovo vardu „Oniškoff“.

LIETUVOJE

Isteigs naują tarybą.

Rugsėjo mėnesį prie vidaus reikalų ministerijos bus įsteigta socialinės apsaugos taryba.

Taryba susidarysianti iš pirmininkaujančio — vidaus reikalų ministerijos atstovo, iš švietimo ministerijos ir miestų sąjungos po vieną atstovą ir dviejų atstovų iš labdarinių organizacijų tarpo.

Gabens gintarą į Afriką.

Vienas Pietų Afrikos pirklys, Lietuvos išeivis, susidomėjo galimomis eksportuoti iš Lietuvos į Pietų Afriką visokių suverinų — namų pramonės gaminių.

Pirklys mano, kad didžiausio pasiekimo Pietų Afrikoje gali turėti gintaro gaminiai iš Lietuvos.

Iš viso visokie Lietuvos suvenirai, namų pramonės ir liaudies dirbiniai, užsienyje randa didesnę rinką.

Ukmergės darbininkai šiomet neblogo verčiaisi.

Nors Ukmergė nėra didmiestis, tačiau miesto darbininkų skaičius nemažas. Retkarčiais pasitaikydavo neblogo uždarbių, tačiau kartais tam tikras skaičius miesto darbininkų labai blogai versdavosi. Šiomet Ukmergės darbininkai verčiaisi neblogai. Darbo gavo beveik visi ir pakenčiamai uždirba.

Ukmergės darbininkus pradžiugino žinia, kad šiomet Ukmergėje per Šventosios upę bus statomas naujas geležbetoninis tiltas. Statybos darbai prasidėję. Naujasis tiltas turės apie 125 mt. ilgumo, ir kaštuos daugiau, kaip 300.000 lt., todėl ir darbo prie tilto statybos galės gauti žymus darbininkų skaičius. Be to, šiomet Ukmergėje eina visa eilė privačių statybos darbų.

Dirbtuvėse darbininkų būklė kol kas dar nėra normali. Atlyginimas kai kur visai mažas, bet viskas po truputį gerėja ir galima tikėtis, kad greit ir Ukmergės darbininkų būklė bus žymiai geresnė.

Kedainiuose statys ligoninei ir gimnazijai rūmus.

Ligoninės namo statybą buvo nušautyta pradėti rugpjūčio 15 d. Liepos 24 d. darbai buvo atiduoti iš varžytinių. Ligoninės namas atseis 100.000 litų. Ligoninėje galės tilpti 100 lovų.

Taip pat projektuojamas gimnazijos namo statymas. Darbai bus atiduoti iš varžytinių. Sudaroma išlaidų sąmata ir numatoma tuojau pradėti statybą.

Apie privalomą ūkių tvarkymą.

Žemės ūkio departamento žiniomis šiomet apieštatųjų ūkių priverstinios priežiūros įstatymas patiečia apie 250 — atskirų ūkių. Ūkių priežiūra vykdo ma per apygardų agronomus. Kiekvienas agronomas prižiūri apie 15 apieštatųjų ūkių. Daugiausia apieštatųjų ūkių paimta priežiūron Muravos apylinkėje, Kauno apskr., kur gyvena daugelis rusų kolonistų. Šie kolonistai esą labai apsilėdę ir savo ūkių visiškai netvarko.

Nori praplėsti psichiatrinę ligoninę.

Sav. Kalvarija. Nors dabartiniu laiku Kalvarijos psichiatrinėje ligoninėje yra 500 lovų ir apie 501 ligonių, tačiau pasirodo, kad ligoninė yra per maža, nes į ją tegali tilpti tik ketvirta dalis visų sergančių proto liga.

Tai pastebėjusi ligoninės vadovybė daro pastangas, kad ligoninė būtų praplėsta. O ją praplėsti nėra jau taip sunku, nes šalia yra didelis, jau prieš kiek laiko pradėtas remontuoti mūro namas, kuris bereikia tik užbaigti. Jame galėtų tilpti dar apie 500 lovų.

Rudenį duos naujus pasus.

Naujų vidaus pasų blankų spausdinimas užtruks 3—4 mėnesius. Prieš tai turės būti atlikti dideli parengiamieji darbai: išleistas nutautintųjų pavardžių ir vietovardžių atletuvimo įstatymas, išleisti pavardžių ir vietovardžių žodynai. Didelė nutautintųjų pavardžių dalis jau peržiūrėta. Vietovardžių atlievinimas taip pat pradėtas. Dar turės būti išleistas naujas pasų įstatymas ir

vidaus pasams duoti taisyklės. Pasų įstatymo projektas jau yra paruoštas. Manoma, kad naujieji vidaus pasai bus pradėti išduoti lapkričio ar gruodžio mėn., o gal net 1936 m. pavasarį. Visi gyventojai naujais pasais bus aprūpinti per dvejus metus.

Gen. Želigovskis išrinktas.

„V. Ž.“ rašo, kad Vilniaus — Trakų apskrities seimelis išrinko atstovus į apygardos susirinkimą, kuris rinks paskirtą atstovų skaičių į Lenkijos seimą. Vilniaus — Trakų seimelis išrinko gen. Želigovskį, kelis osadnikus ir šiaip pora asmenų. Delto vyriausias „Slovo“ redaktorius labai apgailestauja, kad ne praėjo dvarininkų atstovai Tiškevičius ir Huvaldas.

Vaikai auga, bet mokyklos ne.

Spaudos pranešimu, Vilniaus Apygardos Mokyklų Kuratorijos veikimo ribose 1925-36 mokslo metams, mokyklinio amžiaus vaikų padidės 10.000. Skaitant po 50 vaikų vienai mokyklai, reikia steigti apie 200 naujų mokyklų. Ar jos bus įsteigtos — nežinia.

Vilniuje, kaip numatoma, mokyklinio amžiaus vaikų skaičius padidės 2000.

Tačia proga pravartu priminti, kad 1934-30 mokslo metų pabaigoje, Kuratorijos įsakymu, buvo uždaryta „Ryto“ išlaikomų 12 mokyklų.

Del rangovų sindikato.

Papildomai teko sužinoti, kad rangovų pasitarime sindikatui steigti dalyvavę apie 20 rangovų. Buvę apskaičiuota, kad jei visi rangovai būtų susitarę, tai iš valdiškos statybos šiomet pelno būtų numatoma apie 1,5 ml. lt. Mat, bizniui tarėsi visokių tautybių verslininkai krūvoj.

Tvarkys miestų ir kaimų šulinius.

Sveikatos departamentas yra parengęs šuliniams tvarkyti ir prižiūrėti taisykles. Pagal taisykles, šuliniai iškasti reikės gauti leidimas. O duodamos šuliniai kasti ir įrengti leidimus

atitinkamos įstaigos apžiūrės ir išira vietą, nustatys atstumą, tikrins vandens cheminę sudėtį ir t. t. Kai taisyklės bus paskelbtos, netikė šuliniai turės būti per tam tikrą laiką užkasti.

Kiek mūsų ūkininkai suvartoja trąšų.

Lietūkiečių žinomis, pereitą rudenį ir šį pavasarį Lietuvos ūkininkai suvartojo žuoperio 43.000 tonų, tomamilių — 2.300 to, kalio druskos — 2.250 to, kalkių salietros — 2.500 to ir kitų azotinių trąšų 2.300 to. Vadinasi, tiek trąšų nupirko ūkininkai iš Lietūkio, bet dar nemaža trąšų ūkininkai yra pirkę iš privačių pirklių.

Širvintos turės prieglauda.

Širvintose yra nemaža beturėjų paliepusių senelių. Juos savivaldybė be pašalinės paramos neįstengia aprūpinti. Viršaitis P. Žukauskas yra sumanęs steigti seneliams prieglaudą. Ją galėtų pasinaudoti net trys kaimyniniai valdėnai; pirmiausia norima įstaityti ūkį. Tam reikalui norima gauti iš netoli miestelio parceluojamo dvaro 8—12 ha dirbamos žemės sklypą.

Vietoje padėkos — auka Vytאו Muziejaus statymui.

Dr. Med. Jonas Mikulskis, gyv. Telšiuose, paaukojo Vytאו Didžiojo Muziejaus statymui šimtą litų vietoje padėkos per laikraščius visiems, kurie pareiškė užuojautą mirus jo sūnui Bagdonui Mikulskui.

SKELBKITES

TIK „LIETUVY“

Jonas Marcinkevičius.

Senelių lizdas.

(tęsa)

Vieros ne tik lūpos, bet ji visa virpa. Štai, tas išraudęs rausas, kareivių saugomas, ramiai sau filosofuoja apie Dievą, užgrobtam jos dvarė. Kokią čia jis turi teisę? Ir jeigu ne jis, tai kažin ar ji būtų tekėjusi už Glebovo, ar būtų tapę Budreikos pažeminta ir daužytus kaip benamė, pasenus kaktė. Ne! Ji galėtų sulaukti paukščių surįžtant, išgenant karvių. Ir tas išnešes, kalvį Žilyty, senį Klimaitį jį apdovanoj, jiem kitokį gyvenimą. Niekas čia nelaužytų koplytėlės kryžių, negadintų šeimos paminklų, tik jis, jis, tas gudriom akim rusas kaltas, kad ji bastosi po gyvenimo užnarius, sugniužinta, išjuokta. Jis kaltas, kad mirė jos motina, kad sušaudė brolių!

Ir kokią pagaliau jis turi teisę čia gyventi? Kokią turėjo teisę caras išsiųsti iš čia senelį, jos tėvus. Čia jų žemė, jų tėvynė. Jeigu jie kovojo su caru, tai už savo gimtąjį kraštą, už savo valstybę.

— Žinoma, — skiedžia pro dantis Viera, — Dievas baudžia ir baus. Bet jus, pone Zapyline, taip pat gali nubausiti. Ar jūs matot, kaip gyvena kumečiai? Aš buvau užėjus. Baisu...

— Na, o ką aš jiems galiu padaryti?

— Tai tamsūs ir pikti žmonės. Čia nuo to senio Ovsenkos palikta. Norėčiau pastatyti keletą namų, bet medžiai dabar užas kaip brangūs. Be to, aš manau, greit atsigabensiu savo darbininkų iš Orlovo. Tuomet ką nors pasiūresim.

— O šitie kur pasidės? — Z Borom. Poliak za poliaka, kak čort za brata. Kad ir netinginiai, bet susikalbėt su jais negaliu. Ką gali žinot, ką jie po kalniniais turi. Na, sendarinia, prašau į vidų. Čauku išgerim. Jūs, tur būt, sušalot gerokai.

— Aš labai trumpam teturiu laiko...

— No nieko. Milosti... Pamatysit, kaip mes čionai visų pamiršti gyvenam.

Viera eina pirmą skubėdama. — Tai gal jūs tą Ovsenką pažinojot?

— O! ne. Aš šitą dvarą nuo Zacharino atpirkau. Pragertą atpirkau. Aš turiu d. r. du, ten, žinote, Smaliuvka vadinasi. Nemanokit, kad veituli tuos dvarus gavau. Vojeval! Už carą galvą dėju! Minske ispravniku buvau. Trys kulkos per dešinį petį perėjo. Apie Ovsenką tik esu girdėjęs. Jis čia sukilėlis buvo. Kazokų karininkai pats nušovė. Jį Sibirian išsiuntė ir ten jis iš-

tiesė savo senas kojas...

Visom išgalėm Viera laikos, kad jo neįteistų, kad nesuriktų iš sausmo.

— Nejaugi tikrai jis karininką nušovė?

— Kai Dievas dangui! Jis dar ir kitus buntavojo. Sako, jo sūnus tapo patį Sibirą išsiųstas. Taip jiem ir reiki! Prieš carą tegu ne tik piršto neju dina, bet ir blogos minties neturi.

Viduj viskas rusiška. Šiaurais, pailgais veidais paauksinti šventieji, lampada, caro, ir carienės paveikslai. Baldų daug. Visi ažvoliniai, kerėbiški bet brangūs. Be skonio sustatinėti, išmėtyti po kambarius. Kambariai erdvūs, žonom lubom, apšalusiais langais. Viera nebegalai toliau eiti. Ji tuoj atsi sėda ir dairosi, kaip įpykusi belaisvė.

— Tik jau per daug ne vžiščite. Mes kalmiečiai...

Pastebėjęs, kad Viera žūri į šventųjų paveikslus, Zapylinas juokiasi.

— Tai mano žmonos skonis. Ji, matot, šventoji. Jis sakau, kad pas mus vienuolynas.

Ateina žmona. Aukšta, išdžiūvus, juoda, ilgu sijonu pridengus seną kūną. Ji, vos žingsnį žengus, pradėjo taikyti savo ošensą, taip, kad plauktų, lyg galbė ir šypotų, lyg šešiolikametė pirmą kartą išgandama į viešą balių.

— Štai čia ponis iš Kauno, prokuroro žmona Glebova. Sako, kad ir Kaune jau mūsų dvarus giria.

— Viešpatie, kokia laimė! Nejaug iš tikrųjų? Krutam kaip galim.

Zapylina seka Vieros rūbus ir beveik su šarom prašo išsivilkti. Viera atsisako. Vis dar dairosi po kambarius traukia seną pakirmijusį palanginį kvapą, stebi kiekvieną smulkmeną.

Kažin kaip čia viskas išrodė, kada gyveno jos senelis? Kas kabojo caro ir šventųjų vietoje? Kur stovėjo veidrodiai, pjaninai? Kur jis pietaudavo? Jeigu dabar Viera būtų tos išdžiūvusios moters vietoje, kaip ji apstatytų tuos kambarius, ką pakabintų ten, kur kabo caras? Aišku, savo mylimą daktarą Budreiką. Kabotų jis rėmuos išdėdus, patenkintus. Ir ten, kitame kambari, ji turėtų nedidelę jo fotografiją ir kas rytą puošyt rasantom gėlem. O gėlių aužtų daug ne tik palangėms, bet visame parke. Jos mirgėtų milijonais spalvų. Ji išsineštų ir tarp tų gėlių pasisodintų jaunūj, dvejų trojų metų sūnų. Pirmuosius metus jos sūnus dėvėtų baltus, kaip sniegas, rūbus, o pas kai dangiškos spalvos, būtinai dangiškos. Juk Viera taip mėgsta žiemos naktį išieiti ir stebėti dangų. Jis toks mėlynas, toks šviesiai mėlynas!

O Žilytis, Klimaitis ir visi tie krytelininkai, kaip pasenę grybai, apaugę apie jos dvarė? Juk Budreika toks geras, o ir ji pažino, ką reikią pluta duonos. Jie tas visas lūšnas nugriautų pastatytų naujus namus, dideliais langais ir gonkeliais su raudonu, žaliu, mėlynų stiklų spalvom. Ji nedraustu nei Žilytyčiui nei Klimaičiui giedoti kažnyčiąj lietuviška! ir nelieptų lipti į me-

Klaipėdos krašto seimelio rinkimų belaukiant.

Dabar beveikiąs seimelis buvo rinktas 1932 m. gegužės m. 4 d. Konvencijoje nustatyta, kad seimelio kadencija tęsiasi trejus metus. Tad šiomet gegužės m. 4 d. seimelis baigė savo dienas. Nors jis išbuvo visą kadencijos laiką, tačiau negalima pasakyti, kad kraštas jį minėtų geru vardu, nes jis smarkiai pakirto seimelių autoritetą. Jam krašto reikalai visai nerūpėjo. Savo veikime jis, taip sakant, neturėjo savo smegenų, bet vadavosi nurodymais iš anapus Nemuno, pirmoje eilėje dirbdamas ne darbu, o kiršindamas prieš lietuvybę. Šiuo atžvilgiu Šreiberio direktorija nei kiek neatsiliko nuo pagarsėjusios savo laiku Bettcherio direktorijos. Šreiberio direktorija taip veikė, tarytum Klaipėdos kraštas būtų nacionalsocialistinės Vokietijos dalis. Direktorijos ir seimelio nariai insivėlė in priešvalstybinį veikimą. Atsirado Neumanno ir Sasso partijos, kurios buvo aiški nacional-socialistinės programos. Direktorija ir seimelis tas partijas rėmė ir net klausė jų veidų. Susibūrusių tose partijose vokiečių aktyvumas pasiekė tokio laipsnio, kad buvo pradėta smarkiai ruošti in ginkluotą sukilimą su tikslu atpūsti kraštą nuo Lietuvos ir prijungti prie Vokietijos. Teko insikiuoti valstybės saugumo organams ir samokalininkus įdėvikus patraukti teisman. Dalyvaudamas priešvalstybiname veikime, seimelis, aišku, negalėjo tinkamai eiti savo pareigų. Paskutiniojo laiku jis net negalėjo posėdžiauti, nes nesusrinkdavo reikalingo kvorumui na rių skačius. Susidarė keliai savotiška būtis, kad seimelis yra, bet posėdžiauti nepajėgia. Taip «garbingai» seimelis tęsė savo gyvavimą, kol jo kadencija pasibaigė. Jis jau senai prieš pabaigą buvo negyvas organizmas. Jo galutinis dingimas krašte buvo sutiktas su pasitenkinimu.

Nauji seimelio rinkimai nebetoli: rugėjo 29 d. Konvencija numato termino, kad turi būti paskirti nauji rinkimai, seimelio kadencijai normaliai pasibaigus. Atsižvelgdamas in tai, kad krašto gyventojų daugumas yra ūkinin-

ka, gubernatorius parinko labai tinkamą dieną rinkimams, nes tada lauko darbai yra beveik baigti ir žmonės galės nekliaudomai balsavimo pareigą atlikti.

Tuo būdu iš Lietuvos pusės konvencija yra sąžiningai vykdoma. Tačiau Vokietija, kuri bendrai neturi jokios teisės Klaipėdos krašto reikalais rūpintis, vis nenurimsta ir tebeagituoja ir tebekiršina prieš Lietuvą. Naujų rinkimų paskelbimas vokiečiams nepatiko. O nepatiko dėl to, kad rinkimai invykis pagal Klaipėdos statuto ir Lietuvos seimo rinkimų įstatymą. Indomu būtų patirti, pagal kokį tad įstatymą tu rėtų būti seimelis renkamas? Gal pagal nacionalsocialistišką? Tačiau net ir tada vokiečiai vargu ar būtų patenkinti, nes dar rastų invyrių priekabių. Laimė, kad mams nei šalta nei šalta nuo tų vokiečių grėsmojimų, šmeižimų, kiršinimų. Matyt, kad Vokietijos vidaus būtis nėra normali, jei randama reikalų gyventojų dėmesį kreipti in tokius dalykus, kuriais ypatingai susirūpinti jiems nėra ne mažiausio reikalo.

Jei Vokietija sakosi esanti suinteresuota Klaipėdos krašto ramumu, tai pirmiausia ji turi nustoti varius šmeižtų ir kiršinimo kampaniją, kuri, štai, jau tęsiasi daug mėnesių. Bet iš šios agitacijos pastovumo net užsieniai, kurie toli yra nuo Klaipėdos dalykų, pagaliau suprato tikrąją agitacijos tikslą. Vokietijai toka ir ramumas Klaipėdos krašte visiška nerūpi. Priešingai, vokiečiai deda visas pastangas, kad čia gyvenimas nenurimtu, nenusistotų. Jie griebiasi aiškių provokacijų neramumams kelti ir didinti. Vis tiek, kaip Lietuva elgtųsi, vokiečių nenutildys, nes jiems ne Klaipėdos autonomijos iš laikymas rūpi, o dirvos ruošimas veržimuis in rytus. Šį vokiečių slaptą tikslą išskleia, pav., prancūzų spauda, nurodydama, kad vokiečių agresingumas rytuose neturįs ribų: po Klaipėdos eitų Ryga, paskiau Talinas, o vėliau ir kiti rytų žemių plotai. Niekas negali jaustis saugus nuo vokiečių grobuoniškumo.

Visų šių faktų akivaizdoje, Klaipėda ingavo ypatingą reikšmę Rytų Europos politiniame gyvenime. Tai yra savo rūšies politinis barometras, rodąs vokiečių agresingumo dydį. Šiuo atžvilgiu Klaipėda pasirodo didžiai naudinga signatarinėms valstybėms. Joms daugkas paaiškėja vokiečių politikoje pasiziūrėjus in Klaipėdą. Būsimieji seimelio rinkimai ir priešrinkiminė agitacija taip pat duos geros progos vokiečių politikos tikslams ir metodams pažinti. Bet Lietuvos vokiečių puolimai

iš tiesaus kelio neišstums. Lietuva nuo sekliai vykdyt ir tebevykdys konvenciją, siekdama krašto ramumo ir jos gerovės.

Besitariant rinkimų dieną, vokiečiai anapus Nemuno griebiasi ypatingų priemonių Klaipėdos krašto gyventojų nuotaikai paveikti. Rytų Prūsijoje šiuo metu stovi sutrauktos stambios kariškos pajėgos. Karaliaučiuje neseniai invyko užsieny gyvenančių vo-

(Pabaiga 4 puslapy.)

Villa Zelina.

Žemės sklypai ilgalaikiam išsimokėjimui nuo 30\$000 milreisu mėnesiui po 10\$000 mil. už kvadr. metrą. Taip pat pigia kaina parūpinama visu rūšiu statybai medžiaga.

Susisiekimas autobusais nuo se-nojo turgaus (Mercado) iki vietos ir bondé 32 (Villa Prudente).

Centralinės raštinės: Praça Antonio Prado, 3 sobr. ir Villa Prudente -- Rua Capitão Pacheco Chaves, Nr. 11 Agencija vietoje: Avenida Zelina, 33.

Reikalingi žemės pardavimo agentai -- propogandistai: kreiptis i centr. raštinę Villa Prudente.

dį kukuoti. Ak, kaip būtų gražu! Po parką vaikščiodami, jie išgrįstų linksmas dainas, trielę armoniką. Ji nepa sigidintų peržengti savo kumėlių pirkios slenkščio. Nuaitų ten r drauge pasoktu, padainuotu. O jau pirmadienį kumėliai eitų rugių pjauti, arti, Viera prie kūdikio, Budreika prie knygu ar žmonių gydyti! Ir visi, būtų laimain gl. Senelis jau istorija. Jie pastatytų jam paminklą, užpirtų mišias... Norei kėtų čia nei karėvių nei revoliucijos!

Juk ar ne jos tėvui senelis pasakajęs, kad užrašys dvarą pirmutinei dukteriai. Ji turi teisę taip galvoti, turi pagrindo svajoti.

— Tamsta pas mus pernaktovs? — kalbina Viera Zapylyno žmona.

— Ne, dėkul, aš turiu skubintis..

— Už jokius pinigus neišleisim!

— atsiliepa Zapylynas.

— Mes norim net balių suruoti.

Mano dukte atvažiuos, Zinaida Sergiajevna, mūsų kaimynė, įdomių vyrų. Ži note, liūdna, tai liūdna, bet jei viską į galvą dėtis, tai iš proto galima išieiti, — gundo žmona.

— Na, balius, tai balius. Betgi ir vakarlenės laikas. Nusirenkit, sudarinia.

— Ir grybai pas mus geri: marinuoti ir vynas puikus.

Vierai sunku nuo jų prašymo atsisakyti. Nejaun nepastebi, kad Viera labai sujaudinta, kad ji nebemoka ne tik šypsotis, bet ir išlesnio žodžio tarti.

— Seno, lenkiško vyro, dar nuo Ovsenkos laikų. Neatsisakykit, sudarinia, galėsitės.

— Ovsenkos?!

— A kakže. Išgerdavu buntovėi kas. Pusę sklepo, sako, kazokai išgėrė, trečdajį Zacharinas, o dalis man dar liko.

Viera pagyvėja. Ji nusimeta paltą. Vyno, tikro senelio vyno! Ji net juokiasi. Pasifada būti baliuje. Ir Zapylynai jai kažkaip artimesni.

— Bet tik daugiau nieko. Vyno, tikro lenkiško vyno!

Zapylynas šypsodamas išsina ir ilgai nęgrįsta. Tas laikas Vierai toks ilgas. Įmanytu, pati išbėgtų, pasižiūrėtų, kiek dar jos senelio vyno užsiliko. Bet Zapylyno žmona, beveik prie sienos priėmus, dėsto jai kasdieninius vergus, pasakoja apie jaunus karininkus ir pati mėgina kuo mažiausiai šypsotis, nes jos dantys rodo keturias dešimtis metų.

Tarnaitė atneša saldžios užkandos, Zapylynas įeina su vynu. Viera pakyla ir, rankoj laikydama didelę taurę, balsiai šūkteleja:

— Žinote, į kieno sveikatą išgersim? [Ovsenkos?]

— Nors jis geras buvo podlec, bet vyną gerdavo puikų. [Ovsenkos sveikata!]

Viera išgeria taurę iki dugno ir juokias be perstojo.

— Būtinai, būtinai ponia psiliksit! Tokia linksma... Jūs sužavėsit visus mūsų vyrus, — kalba Zapylyna,

skersuodama į vyrą. Vyro veidai dega, o akys nebe rudos, bet tamsiai žals vos.

— Gero vyno aš išgerdavau Pe trapily, bet vis dėlto ne tas. Čia vynas su dieviška druska. Nebūtų jis tiek daug jo išsunkęs, jei būtų žinojęs, kad mes jį gersim.

— Taip, taip. Nebūtų.. cha, cha, cha! Aš geriu dar vieną!

— Ot, tai aš suprantu. O mano žmona, tai tik čaju..

Viera išgeria dar taurę ir jautia, kad jos veidai kaista, kad caro paveiks las ne tik šypsos, bet rodo ilgus dantis. Ji žvilgterėja į Zapylynus. Ir jų veidai nebe tie. Ir jų dantys ilgi, akys didelės, piktos, rankos kruvinos. Ir Viera staiga pakyla nuo stalo ir su sičiaupia. Galvoj ūžia, spragsi, akyse vis tamsiau, vis baltiau.

— Kur mano paltas? — taria ji lyg sapnuodama.

— Sudarinia, kur jūs? Vyno dar daug. Išgersim į jūsų sveikatą.

— Vyno?

Viera ilgai stovi. Matyt, kad jos veidas visiškai pasikeitęs, nes Zapylynas nuveja nuo savo veido šypseną, nustemba, o žmona žiūri į jį, iš savo išblėsusių akių du didelius klaustukus padarizusi.

— Juk čia kraujas, ne vynas!

— Čio vy? Koks kraujas?

— Ovsenkos kraujas!

— Jūs proto netekot.

Zapylyna pašoka, o vyras padeda

taurę ant stalo ir nustebęs žengia prie Vieros.

— Taip, taip. Čia Ovsenkos kraujas. Ir ne jūs šito dvaro šeimininkai, bet aš. Lauk iš čia! Aš esu Ovsenkos giminaitė!

— Ką??

— Ką??

Viera išteriškai juokias, bet aša ros rieda iš akių, nesulaikomos, didelės..

— Vynas ir kraujas jum vienodo skonio. Nekenčiu jūsų!

Viera puola prie durų.

— Stok! — pasigirsta, lyg seni vargonai, Zapylyno balsas. — Dokumentus!

Zapylyno žmona išbalus, dreban-ti, kaip iš priegiaudos išmesta, bėna-mė senė, šūkteleja:

— Sulaiyk ją, būtinai sulaiyk! Jau nuo laiptų nulpusia, Viera sulaiiko puskarininkis. Viera verkdam, netekus pusiausvyros, išima dokumentus ir rodo.

— Jūs neturit teisės. Aš nieko ne su padarizusi. Atsakykit!

Puskarininkis ilgai žiūri į dokumentus, Viera, paskui Zapylyną.

— Vso v porjadkie. Ponia Glebo va. Gal kartą padaryt įskysit?

Zapylynas paima dokumentus ir Viera dar labiau nustemba.

— Glebova... Antspaudas yra. Parašas taip pat. Neponimaju! Tai ko jūs ant mūsų supykit?

(b. d.)

PASAULY

Visi žmonės kareiviai, visi namai tvirtovės.

Rimtesni Europos laikraščiai plačiai rašo kad Vokietija rengiasi kitam karui. Tam karui rengiama visa tauta ir visas kraštas. Į programą įeina kiekvienas vyras, moteris ir vaikas ir kiekvienas namas.

Vokietijos priešėktuvinės apsaugos sąjunga yra pasiryžusi išleisti 20 milijonų knygelių, kuriose bus nurodyta, kaip reikia elgtis cheminiu puolimo metu. Šios knygelės turės būti kiekvienuose namuose. Taip pat plakatų pavidai jos bus iškabintos visose dirbtuvėse.

Vokietijos priešėktuvinės apsaugos sąjunga, įsteigta tik prieš du metus, dabar turi 6 mil. narių, 21,500 skyrių, 280,000 įvairių pareigūnų, 1,100,000 namų priešėktuvinės ir cheminės apsaugos mokyklų, 11,300 instruktorių, 2,200,000 išmokytų narių ir 8,000 slėptuvių. Tam tikri sąjungos pareigūnai jau ištyrė apie 60 nuos. visų Vokietijos namų patogių. Tai buvo daroma gaisro pavojui sumažinti orinio puolimo metu.

Priešėktuvinės apsaugos mokykloms privatomas Vokietijoje ir visoms moterims, kurios yra nacių organizacijų nariai. Jos išmokomos būti priešėktuvinės apsaugos instruktorėmis ir namų priešėktuvinės apsaugos vadovėmis.

Matome, kad kitame kare visi žmonės bus kareiviai, o visi namai bus tvirtovės.

Amerikos ambasadorius Maskvoje protestuoja.

United telegrafo agentūra praneša iš Maskvos kad Amerikos J. V. ambasadorius Bullit įteikė protesto notą Sovietų vyriausybei, sąrašyje su Kominterno kongreso priimtomis rezoliucijomis Maskvoje, kuriomis sulaužomi Sovietų valdžios duoti pasizadėjimai, nesikiti j

Amerikos vidaus tvarką. Notoje, įteiktoje Litvinovui, energingai pabrėžiama, kad sutartys nėra daromos tam, idant jas laužyti.

Iš Vašingtono pranešama, kad Amerika davė sovietams draugiškiausiomis valstybėms taikomas prekybos sąlygas, bet Sovietų vyriausybė savo pažadų ir čia neišpildė. Pernai buvo pasizadėjusi pirkti iš Amerikos gaminių už šimtą milijonų dolerių, bet nupirko tik už ke tuzioliką milijonų.

Amerikos spauda pažymi, kad jos vyriausybė nesikiša į Rusijos vidaus tvarką, del to ji reikalauja, kad ir Sovietų vyriausybė laikytusi savo duotų pasizadėjimų, ne vien pigios propagandos atžvilgiu, bet kad ir savo parašiu apsiimtas pareigas atliktų, norint draugiškai sugyventi.

Griežta Amerikos ambasadoriaus nota padarė sunkaus įspūdžio valdančiose Sovietų sferose.

Didž. Karo veteranų susirinkimas Romoj.

Roma. 6. Rugsėjo mėn. 6, 7 ir 8 d. įvyksta didžiojo karo veteranų pasauline konferencija. Į konferenciją vyksta būvusio karo dalyviai iš daugumos Europos valstybių. Iš Prancu-

zijos į šia konferenciją atvyko apie 2.400 žmonių, kurie buvo sutikti su didžiausiu nuosirdumu.

Orlaiviai iš grino metalo.

Maskva. 5. Pirmą kartą buvo bandytas iš grino metalo prancuzų inžineriaus sukonstruotas orlaivis. Orlaivis nepaprastai stipros konstrukcijos, gali išvystyti vidutiniškai 350 klm. greičio. Juo gali skristi 12 keleivių.

Dideli avijacijos manevrai Vokietijoj.

Berlynas. 3. Brunsvick prie Elbes apylinkėse įvyko milžiniški Vokietijos karo avijacijos manevrai. Manevruose dalyvavo keletas šimtų įvairių rūšių karo orlaivių ir cepelinai.

Kadangi per manevrus buvo var tojamos ir dujos, tai buvo įsakyta ypa tingai saugiai laikyti maisto produktus, kad jų dujos nepasiektų.

Nuo dujų apsisaugojimui buvo pratinta gyventojus naudotis ir visokią priešėktuvinę apsaugą.

SKELBKITES TIK „LIETUVY“

DĖMESIO!

DĖMESIO!

Juoko iki ašarų.

São Paulo lietuvių mylimam ir žinomam p. L. Stanevičiui dalyvaujant ir režisuojant, bus suvadinta š. m. rugsėjo m. 8 d., V. Petronio labai įdomi ir juokinga 4 v. komedija

«NEPASISEKĖ DEBIUTAS»

Vakaras statomas Lietuvių Namų salėje r. Bandeirantes, 92

Po vaidinimų šokial griežiant «Vilties» dūdų orkestrui.

Vakaro pradžia 8 v. vak., pabaiga 4 val. ryto.

B. Retiro skyriaus V-ba.

Pagrindinė kliūtis.

Kol gyvena Lenkijos maršalas J. Pilsudskis, lenkų spauda ir atskiri politikai tvirtina, kad Lietuvos—Lenkijos santykių užmezgimo klausimas esąs maršalo žinojimo. Maža to. Būvo tvirtinama, kad netgi niekas nežino, kokius tuo klausimu marš. Pilsudskis turis planus, sumanymus. Susidarius tokiais padėdžiai, daug kas laukė ir tikėjosi, kad ne šiandieną, tai ryt, o marš. Pilsudskis tikrai pasakys, kokius jis turi sumanymus Lietuvos—Lenkijos santykiams sutvarkyti. Tačiau ejo metai po metų, o Lietuvos—Lenkijos santykių užmezgimas beveik nepasistūmėjo priekin. Viena tik padaryta, tai keliolikos metų laikotarpyje daug dalykų abejojose pusėse buvo nuodugniai išaiškinta. Ir tai jau nemažas žingsnis priekin. Tačiau santykių klausimas ir toliau palieka atviras.

Mirus marš. Pilsudskui, lenkų spauda atvirai rašė ir dabar rašo, kad marš. Pilsudskis nespėjęs sutvarkyti Lietuvos—Lenkijos santykių klausimo, kuris paliekas ir toliau kaboči ore. Ar velionis maršalas nespėjęs, ar nenorėjęs, ar pagaliau negalėjęs kalbamaojo klausimo išspręsti — tiksliai dabar nieks negalėtų pasakyti ir šiuo atveju nuomonės skiriasi. Netgi sunku apibrėžti, koks buvo marš. Pilsudskio nuostata atgimusių lietuvių tautos atžvilgiu. Šį velionies nusistatymą, su sljusį su visa jo politikos linija, tikslingai bus atpasakojęs Vytauto Didžiojo Univerzitetui rektorius prof. M. Re-

meris visoj eilėj straipsnių, įdėtų «Mūsų Kytijoje». Tenka labai apgailestauti, kad lenkų spauda neatkreipė jokio dėmesio į prof. Remerio straipsnius, o tikrai daug kas būtų paniškėję. Pirmoji eilė iš tų straipsnių galima būtų susidaryti nors apytikris supratimas apie tai, koks buvo marš. Pilsudskio nusistatymas Lietuvos atžvilgiu. Tačiau dėl nežinomų mums sumetimų lenkų spauda nutylėjo prof. Remerio tuos išsamiai parašytus straipsnius ir todėl turime tenkintis vien tuo, kas Lietuvos—Lenkijos santykių klausimu rašoma.

Paskutiniu metu šiuo klausimu labiau susirūpinę švedai ir estų spauda. Susirūpinimas visai aiškus ir suprantamas. Iš praėjusiam «V. R.» numeryje įdėtų straipsnių iš vokiečių ir sovietų spaudos balsų apie Baltijos valstybes, matosi, kad jomis Europos didžvalstybės vis labiau domisi ir atsidėjusios seka Baltijos valstybių puolinio gyvenimo raidą; savo rankas ir pasukti ją norima kryptimi. Tačiau, vienai kitus sekdami, iki šiol nei vieni Pabaltėje neįsistiprino ir todėl Baltijos valstybių politika, palyginti, yra daug labiau nepriklausoma, negu kitų mažų valstybių.

Deja. Pabaltės kaimynės didžvalstybės tik mėgina įsistiprinti Baltijos valstybėse ir tai negalima pamoti ranka. Priešingai, skubiai reikia ieškoti išieities. Pirmieji atsilėpė jau seniau

švedai (Lindhageno projektai), kurie taip pat nenorėtų pasyviai žiūrėti į kovą dėl Pabaltės, kurios gyvenime Švedija norėtų veikliai dalyvauti, juo labiau, kad ir tradicijų netrūksta. Todėl paskutiniu metu švedų spaudoje vis dažniau rašoma apie Baltijos valstybių gerus santykius su Švedija, kurios laikraštis «Arbetaren» aiškiai pabrėžia, kad iki šiol nei Vokietijai, nei Lenkijai, nei Sovietų Rusijai nepavyko įsigalėti Pabaltėje. Kliūčių būta daug ir jų čia nėra reikalo minėti. Gana pažymėti, kad Baltijos valstybės nė viena nėra pasidavusi kurios nors didžvalstybės įtakai.

Tačiau tokia padėtis dar nerodo, kad ateityje Baltijos valstybės taip pat būsiandos laisvos nuo didžvalstybių įtakos. Tai gerai numatė savo metu Pabaltės respublikų vyrų, kurie sudarė Baltijos valstybių santarvę. Deja. Sprendžiant iš kai kurių faktų, reikia daryti išvadą, kad trijų valstybių sąjungos maža, kad ši sąjunga noroms nenoroms reikia plėsti. Pirmieji metė mintį estai, kurių generolas Laidoneris siūlo sudaryti Baltijos sąjungą iš... 8 valstybių: Lenkijos, Švedijos, Norvegijos, Danijos, Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos. Savalaimi aišku, kad pirmosios dvi valstybės naujoje sąjungoje turėtų lemiama balsą.

Sumanymas gal ir sveikintinas, bet renkant naujai sąjungai narius, pamirštama, kad prie Baltijos valstybių priklauso dar Vokietija ir Sovietų Rusija. Jos šiame klausime irgi turi šį tą pasakyti, gal net lemliantį žodį. Tiesa, šiuo metu sunku tikėtis, kad Vokietija su Sovietais susitartų dėl bendros linij-

SPORTAS

SPORTO VADOVYBĖS PAKEITIMAI

Bom Retiras. Įvykusiam paskutiniam Sporto S-gos «Lithuania» B. Retiro skyriaus narių visuotinam susirinkime pravesta sekanti Sporto vadovybės pakeitimai:

Futbolo srityje, vadovauti vietoj išvykusio P. Jurgučio, paskirtas Al. Statkus; Ping-Pongui — Albertas Giršys, Lenkijos atletikos trenerium — Vl. Jurgutis ir jaunesniųjų skyriui — Vincas Bilūnas.

FUTBOLO RUNGTYNĖS.

Praeitą sekmadienį B. Retiro futbolo komanda turėjo rimtas rungtynes su «C. E. Villa Gilherme». Rungtynės, kaip antrą taip ir pirmą komandų pasibaigė lygiomis.

Ateinantį sekmadienį rugsėjo mėn 8 d. Bom Retiro futbolo komandos tur. rungtynes su «F. C. Macedonia» prie Ponte Pequena r. Uapore.

Visi žaidėjai renkasi savo patalpoje punktuoliai 13 val.

Valdyba.

Močia. Praeitą sekmadienį Mokos skyriaus futbolo komandos turėjo rungtynes su «Democratic Itaquera F. C.», kurias sulauė II kom. 2 x 2 ir I kom. 2 x 3 Democratic Itaquera klubo naujai. Šiuo kartu mokiečiams nepavyko.

Šiuo pranešama Mokiečių sportininkų žiniai, kad 10 d. rugsėjo mėn. antradienį 8 val. vak. Dariaus Giršeno salėje įvyksta «Lithuanijos» Mokos skyriaus visuotinis narių susirinkimas.

Bus skaitoma įdomi paskaita, todėl visus narius ir prijauciančius prašome dalyvauti.

Skyr. V-ba.

jos kurio nors klausimu užsienio politikoje. Negalima betgi išleisti iš akių nuo amžių žinomo dėsni, kad politika niekuomet neina tiesiu plentu, bet įvairiais suktais keliais. Eina tais keliais ir Vokietijos bei Sovietų Rusijos politikos, kurios, šiandieną eidamos skirtingais keliais, ryt gali susitikti bendrame kelyje ir susitarti. Tada vargiai ką galėtų reikėti ir Baltijos santarvė.

Be to, čia išlenda, kai yla iš maišio, pagrindinė kliūtis — Lietuvos — Lenkijos santykių nesutvarkymas. Tikrai negalima rimtai kalbėti apie kelių valstybių glaudesnę sąjungą, jeigu tarp dvejų valstybių nėra jokių santykių. Į tai atkreipė dėmesį ir įtakingas estų dienraštis «Postimees», kuris, paremdamas gen. Laidonerio sumanymą, specialiai straipsnyje kreipėsi į Lietuvą, kviesdamas ją kuo greičiausiai užmegsti santykius su Lenkija ir sunormuoti kiek pačiusius santykius su Vokietija.

Estų susirūpinimas Baltijos valstybių ateitimi yra sveikintinas, tačiau ne taip lengva nugalėti kliūtis — Lietuvos — Lenkijos santykių sutvarkymas. Tai pareina, kaip ir praėjusiam «V. R.» nr. rašėme, nuo daugelio aplinkybių, pareina pagaliau ir nuo tiesioginių suliteresuotų pusių. Tačiau, svarstant šį klausimą, į kurį jau nuo keliolikos metų yra nukreiptos visos Europos akys, reikėtų kreiptis ne tik į Lietuvą, bet reikėtų neužmiršti paraginti ir antroji pusė. Visuomet reikėtų atminti, kad Lietuvos — Lenkijos santykių sutvarkymo pagreitinimas daug daugiau pareina nuo Varšuvos politikos vairuotojų.

«V. R.»

„LIETUVIS“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėj,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėj Mokoj,
- 5) Menkalčio krautuvėj S. Annoj.
- 6) „Vilniaus“ krautuvėje rua Pra tes 12.
- 7) Kirilausko krautuvėj, Vila Anastacioj, pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose ir „Lietuvio“ Redakcijoje visomis dienomis.

DR. S. MEITIN.

Ultravioletiniai spinduliai.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universiteto.)
Prima: vidurinių, veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vak. susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETINGA
37-a salas 8 — 9. Tel. 4-0715.

Chamados.

J. FRIZZO IR KO BANKINIAI NAMAI

Isac Cogan tarpininkaujant, darome šamados iš viso pasaulio šalių. Užeriausias kainas ir su pilnomis garantijomis.

RUA MAUÁ, 207. Tel. 4-3345.
São Paulo.

„BERNARDO“

Vokiečių fotografijų įstaiga
įsteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidiniame, o taip pat su dažais.
Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.
ARTHUR SCHMIDT
Rua São Caetano, 111 (senas n.103)
Tel. 4-5576 São Paulo.

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS
Rua Silva Pinto, 264 sobr. São Paulo
Tel. 5-4954
Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktika. — Blombuoja dantis už 10\$000 su parcelena, arba sidarbu. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5\$000. Atidaryta diena ir nakti. —

Moterišku rūbu siuvėja.

Siuva visokius moteriškus rūbus sulig naujausių madų. Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Lietuviams nuolaida.

V. Bacevičienė.

Rua Campineiros Nr. 62 (Móoca).

DEVĖK GRAŽIUS RŪBUS!

Rūbai gražūs tik tada, kai gražiai pasiūti.

Siuvame sulig naujausių madų ir pigiau negu kitur. Didelis medžiagų pasirinkimas. Darbas garantuotas.

Rua Duque de Caxias 6-A

(prie Sorocabano stoties)

Dėmėsio

Užkrečiamas (litės) ligas visokias seniausias žaizdas ir kitas odas ligas pagydau trumpiausiu laiku, o taipogi gydau ir kitas ligas su savo vaistais apžiurejimas ir adatos veltui priimu visuomis dienomis bile kokia valanda.

Villa Zelina palei bažnyčios 9 nu meris Felčeris Garlo.

Bonde nuo Largo da Sô N. 32.

Autobusas nuo seno turgaus.

Už apmokamus skelbimus Redakcija neatsako.

Moteru Gydytojas DR. LORCH

Moterų ligos, operacijos, gimdymo pagalba, spindulių terapija.

Buvęs 51/2 metų asistentu moterų klinikoje Berlyno ir Frankfurt p/M. universitetuose ir vadovaujančiu gydytoju 2° operacinio Rentgeno instituto Diatermia Ultravioletniais spinduliai.

PRĖMIMAS: Rua Barão de Itapitinga 18, kamb. 914 920 ryte 9 — 11,30 (išskyrus trečiądienius) vakare 3 — 5,30 kas diena. Telefonas 4-7337, saukiamas nakčia 7-3789.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. ap. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių ligų Laboratorija: tyrimas šlapumo, kraujo, mikrobu ir t. t...

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1639.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba lietuviškai.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.
Tel. buto 2-5068.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, viso kius liūdijimus ir t. t.
Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chamadoms ir pilietybės įgijimui.

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 32.

Tel. 2-6393

Laivakortės į Lietuva ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

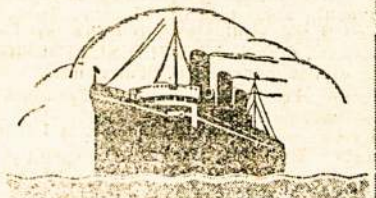
Laivų išėjimas į Europą
Londonier 30. 7. 35.
Astrida 14. 8. 35.
Olympier 20. 8. 35.

Kainos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.
Rua Mauá 207, kampus rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Parduodame laivakortes pigiausiomis negu kur kitur kainomis. Duodame patarimų visais išeiavybės klausimais. Negalintiems atvykti į São Paulo į užklausimus atsakome raštu. Rašyt galima lietuviškai arba kuria nors kita kalba.

Darome pinigines perlaidas į Lietuvą. Perkame ir parduodame dolerius ir kitą svetimą valiutą geriausiomis kainomis. Šamados. Patarnavimas greitas ir sąžiningas.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

Paieškojimas. Pranešimai.

Lietuvos Respublikos Konsulatas
São Paulo, rua Aureliano Cautinho, 10
paieško žemiau išvardintus asmenis:

1. Žungailą Vinčą — iš Šiaulių miesto.
2. Vilnonį Antaną iš Anykščių m.
3. Vilnonytę — Grebnickienę Oną, iš Anykščių miestelio.
4. Švarcą Karolį ir Švarcienę Elena, kilusius iš Šančių — Kaunas.
5. Šapolienę — Karvelytę Elzbieta.
6. Vilką Boleslovą, Tartokų km, Jonavos valšė.
7. Jakubonį Kazį, Kupiškio valšė.
8. Slavainį Alfonsą, Kriukių m. Šiaulių apskr.
9. Žalnieriuokynienę Zuzaną.
10. Zigmantienę Elzbieta.
11. Juozas ir Stepanida Bykova.
12. Kacevičių S.
13. Abukauskaitę Ona arba Abukovska Anna.
14. Dr. M. Kairauską.
15. Levitąsą Josefį.

Visi piliečiai, kurie žino paieško
mųjų asmenų gyvenamąsias vietas, te-
praneša jų adresus Konsulatui.

* * *

Sparnuoti Lietuviai.

Gauta São Paule, platinimui, S.
Amerikoj «Atlaso» išleista apie pirmuo-
sius Lietuvos transatlantinius lakūnus
n. a. St. Darių ir St. Girėną knyga
«Sparnuoti Lietuviai».

Knyga labai gražiai išleista, gra-
žiu drobės viršeliu, gausiai paveiksluo-
ta ir labai įdomi. Knygos turinys: žū-
vusių lakūnų biografijos, jų pasirengi-
mas žygiui, žygis ir jo tragiška pabaiga,
tragedijos priežastis ir kit.

Knygos kaina 1½ dolerio. Gau-
tieji pinigai eina n. a. Dariaus ir Girė-
no paminklo statybos fondui.

Kiekvienas susipratęs lietuvis tu-
rėtų šią knygą, kaip atmintį žuvusių
lakūnų, įsigyti.

Knygą galima gauti Lietuvos Kon-
sulate ir «Lietuvio» redakcijoj.

LIETUVIŲ S-GOS BRAZILIJOS NA- RIAMS PRANEŠIMAS.

Kadangi šeštadienį rugsėjo mėn.
7 d. yra Brazilijos nepriklausomybės
sukaktuvių šventė, tai tą dieną, kaip
buvo paskelbta, S-gos valdybos ellinis
posėdis neįvyks. Tas posėdis nukelia-
mas į kitą šeštadienį, šio mėn. 14 d.
Pirmininkas.

VILLA ANASTAZIEČIAI NEUŽMIRŠKITE!

Kad š. m. rugsėjo mėn. 8 dien.
sekmadienį 3 valandą p. p. Dr. J. Ba-
sanavičiaus v. mokykloje r. Camacan,
117 Atsarg. kapit. p. J. Čiuvinas skai-
tys labai įdomią paskaitą temoje «Būsi-
mo karo «apžvalga».

Paskaita jau vien iš temos maty-
ti, kad bus labai įdomi, taigi nei vie-
nas nepraleiskit progos, apie šiuo laiku
visus dominančius dalykus įdomių ir
naudingų minčių pasiklausyti. Įėjimas
visiems laisvas.

Tą pačią paskaitą Gerbiamas pre-
legentas 15 d. rugsėjo mėn. skaitis D.
L. K. Vytauto vardu mokykloje Villa
Belloje, kur taip pat prašoma kuo skai-
tingiausia to rajono lietuvius susirinkti.
L. S-gos Valdyba.

MERCEARIA IDEAL.

«Avenida São João 829 S. Paulo
Tel.: 5-0159

Didžiausias pasirinkimas.

Vaisiai, šalti užkandžiai, vynas ir
actai užsieniniai ir vietiniai, sviestas,
sūris ir pienas «União».
Conrado dos Santos.

Z U P O

Žemės sklypų ir namų pardavimas
pasų vertimai, naturalizacija, chama-
dos ir visokių kitokių dokumentų pa-
rengimas bei sutvarkymas.

Rua Boa Vista, 18, sala 21, S. Paulo

VILLA ZELINA.

ŽEMĖS SKLYPAI BE NUOŠIMČIU ILGAM IŠSIMOKĖJIMUI
po 30\$000 mlr. mėnesiui. Duodama išsimokėjimui ir statybos medžiaga. Už
grynus pinigus žemė su didele nuolaida. Taip pat už grynus pinigus parduo-
dami jau pastatyti ir gerai įrengti namai.

Tikrų žinių gauti galima kreiptis visomis dienomis vietoj — Kontorj
Avenida Zelina, 33.

Karlos Korkiško.

ANONSAS!

Tautiečiai neužmirškite atsilankyti į «Vilties» S-gos Mocos
skyriaus rengiamą «Dariaus — Girėno» salėje 7-IX-35

VAKARA

kur bus vaidinama, pirmą syk São Paulj, įdomi P. Vaičiūno 3-ju
veik. drama «PRAZYDO NUVYTUSIOS GĖLĖS». Režisuojant ir val-
dinime dalyvauja L. Stanevičius.

Po vaidinimų šokiai. Pradžia 8 v. v., pabaiga 4 v. ryto.

NEUŽMIRŠKITE!

«Vilties» S-gos Mocos Skyr.

JAUNIME, neužmiršk, kad

Sporto S-gos «Lithuania» Mocos skyrjus rugsėjo mėn. 15, 22 ir 29 d.
«Electro Aço Paulista» salėje rua João Antonio de Oli-
veira 231 Nr. rengia linksmus šokių

VAKARUS

GRIEŽ LITHUANIEČIU STYGU ORKESTRAS

Vakaro pradžia 7 val., vak., pabaiga 12 val. nakties.

SIUVYKLA A. Vasiliausko

Rua da MOÓCA 512^c

GREITAS SUSISIEKIMAS MASSILIA GRAZIUOJU LAIVU

SANTOS — EUROPA PER 10 DIENU

Gražiausiai įrengti apartamentai, kabinos pirmos, antros ir trečios
klasės.

Kas penkiolika dienų išeina geriausi laivai: «AURIGNY», BELLE
ISLE, «EUBEE», «FORMOSE», «GROIX», «JAMAIQUE», «KERGELEN»
ir «LIPARI».

Gražiausios kabinos — gerai įrengta virtuvė veitui vynas ir visi
valgiai.

Agencia: Rua Líbero Badaró 33-A S. Paulo
Avenida Rio Branco 11/13 Rio
Rua 15 de Novembro, 186. Santos

Jei norite sekmadieniais linksmai ir gražiai laiką praleisti,
tai atsilankykite į «Vilties» S-gos Bom Retiro
skyriaus rengiamus

VAKARUS

Šių metų rugsėjo 1, 8, 15, 22 ir 29 d. L. Namų salėje, rua
Bandeirantes, 92.

GRIEŽ «VILTIES» DŪDŲ ORKESTRAS.

Vakaro pradžia 7 val., vak., pabaiga 12 val. nakties.

LIETUVIAI SUSIDOMĖKIT

Labai gražioj ir sveikoj vietoj, Alto do Belemzinho rajone

stovi VILLA FORMOZA

kur parduodama pigiai ir ilgam išsimokėjimui žemė, po 4\$000
vienam kv. metrui, beto DUODAMA VELTUI PLYTOS.

Susisiekimas autobusais «Villa Formosa» iš Praça São José
(Largo do Belem).

Norintieji įsigyti sklypus nuosavybėn šioje gražioje vieto-
je prašoma kreiptis kasdien nuo 1 iki 6 val. vakaro, į agencija,
rua Alvaro Ramos, 135.

Bonde Belem iki sustojimo vietai. Iš Mocos galima nueiti
pėstiems einant rua Hypodromo, arba važiuojant autobusais,
Quarta Parada. Kam patogiau, bet kuriuo laiku Avenida Zeli
na Nr. 42. pas V. VALIUKEVICIŲ.